

1. בחוק זה —

"אמנה" — אמנה בינלאומית שעניינה הסדרת הטלת פסולת לים ושישראל צד לה;
 "בעל" — הבעל, החוכר או המפעיל של כלי שיט או כלי טיס, וכן סוכנו של כל אחד מהם;
 "ים" — מימי החופין של ישראל ומימיה הפנים-ארציים וכל שטח ים אחר שעליו חלה אמנה;

"כלי שיט" ו"כלי שיט ישראלי" — כמשמעותם בחוק הספנות (כלי שיט), התש"ד—1960,¹ לרבות מיתקן ימי המוצב בים, בין באופן קבוע ובין במצב ציפה, ואינו מחובר ליבשה, ולמעט כלי שיט צבאי או כלי שיט המשמש בשירות המדינה שלא לצרכי מסחר;

"כלי טיס" ו"כלי טיס ישראלי" — כמשמעות אוירון ואוירון ישראלי בחוק הטיס, 1927,² למעט אוירון מדינה כמשמעותו בחוק האמור;

"הטלה" — כל אחד מאלה:

(1) סילוק לתוך הים של פסולת מכלי שיט או מכלי טיס שהפסולת הוטענה עליהם במטרה לסלקה, למעט סילוק פסולת שהצטברה עקב הפעלתם הרגילה ושלף הובלה למטרת סילוק;

(2) הטבעה בים של כלי שיט או כלי טיס או כל חלק מהם;

(3) שריפת פסולת בים או פירוקה בחום בדרך אחרת;

"פסולת" — חומר מכל סוג, צורה או תיאור;

"קברניט", לענין כלי שיט — כמשמעותו בחוק הספנות (ימאים), התשל"ג—1973,³ ולענין כלי טיס — טייס האחראי לפעולתו ולבטיחותו של כלי הטיס במשך הטיסה;
 "השר" — שר הפנים.

2. (א) לא יטיל אדם לים פסולת מכלי השיט או מכלי הטיס המפורטים להלן, אלא על פי היתר לפי חוק זה (להלן — היתר):

(1) כלי שיט וכלי טיס ישראליים, אלא אם כן ההטלה נעשתה בהתאם לאמנה ועל פי אישור שניתן כדין לפי דיני המדינה שבה ניתן;

(2) כלי שיט וכלי טיס הטוענים בישראל פסולת לשם הטלתה;

(3) כלי שיט המצויים במימי החופין של ישראל או במימיה הפנים-ארציים, וכלי טיס המצויים מעליהם.

(ב) לא יטעין אדם פסולת על כלי שיט או כלי טיס לצורך הטלתה לים אלא על

פי היתר.

(ג) לא ירשה בעלו או קברניטו של כלי שיט או כלי טיס כאמור בסעיף קטן (א)

להטיל פסולת מכלי השיט או מכלי הטיס או להטעינה עליו לצורך הטלתה, אלא אם שוכנע כי הדבר נעשה על פי היתר.

* נתקבל בכנסת ביום י' בתמוז התשמ"ג (21 ביוני 1983); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1623, התשמ"ג, עמ' 158.

1 ס"ח התש"ד, עמ' 70.

2 חא"י, כרך ג', עמ' (צ) 2551.

3 ס"ח התשל"ג, עמ' 329.

3. (א) שר הפנים ימנה ועדה למתן היתרים, שזה הרכבה :

- (1) נציג שר הפנים, והוא יהיה היושב ראש ;
- (2) נציג שר הבטחון ;
- (3) נציג שר הבריאות ;
- (4) נציג שר התעשייה והמסחר ;
- (5) נציג שר התחבורה ;
- (6) נציג שר התיירות.

(ב) הודעה על מינוי הועדה ועל מענה תפורסם ברשומות.

(ג) הועדה תקבע את סדרי עבודתה במידה שלא נקבעו בחוק זה ; הועדה רשאית לאצול מסמכויותיה לגבי סוגי היתרים ליושב ראש שלה או לצוות מתוכה, ובלבד שתנאים בהיתר המתייחסים לתפעול כלי שיט או כלי טיס ייקבעו בהסכמתו של נציג שר התחבורה.

דיווח על
הטלה

4. מי שקיבל היתר חייב לדווח על ביצועה של הטלה, באופן שנקבע.

מפקחים

5. (א) השר ימנה מפקחים לענין חוק זה.

(ב) מפקח רשאי להיכנס לכלי שיט, לכלי טיס ולכל מקום אחר שיש יסוד סביר להניח שבו מטענינים פסולת לצורך הטלה, אולם לא ייכנס למקום המשמש למגורים בלבד אלא על פי צו של בית משפט.

(ג) השר רשאי להסמיק מפקח לערוך חקירות וחיפושים כדי למנוע עבירות על חוק זה או כדי לגלותן ; בהשתמשו בסמכות כאמור —

- (1) יהיה מפקח רשאי להשתמש בכל הסמכויות הנתונות לקצין משטרה בדרגת מפקח לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) 4, וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול על הודעה שרשם מכוח סמכות זו ;
- (2) דין מפקח לענין סעיף 24(א)(1) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט—1969⁵, כדין שוטר.

עונשין

6. (א) העובר על הוראות סעיף 2, דינו — מאסר שנה אחת או קנס שני מיליון שקלים.

(ב) העובר על הוראה אחרת בחוק זה או בתקנות או הוראות שניתנו לפיו, דינו — קנס.

(ג) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי חבר-בני-אדם, יאשם בעבירה גם כל מנהל, שותף — למעט שותף מוגבל — או סקיד אחראי של אותו חבר.

סמכות שיפוט

7. בתי המשפט בישראל מוסמכים לשפוט לפי חוק זה גם מי שעבר על הוראות חוק זה מחוץ לישראל.

הגנת לקברניט

8. תהיה זו הגנה טובה לקברניט במשפט על עבירה של הטלת פסולת בניגוד להוראות חוק זה, אם הוכיח אחת מאלה :

4 חא"י, כרך א', עמ' (ע) 439.
5 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

- (1) הטלת הפסולת נגרמה כתוצאה מהתנגשות של כלי השיט או כלי הטיס ;
 (2) היה צורך להטיל את הפסולת מחמת נזק או תאונה או מחמת סכנה מוחשית לחיי בני אדם,

וכן הוכיח כי נקט בכל האמצעים הסבירים למנוע את הטלת הפסולת.

9. (א) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה על חוק זה רשאי בגזר הדין, בנוסף לכל עונש שיטיל, לחייבו בתשלום ההוצאות המפורטות להלן, יהיה סכומן אשר יהיה, אם הוגשה לו על כך בקשה מאת מי שהוציאן :

חיוב בהוצאות
ניקר

(1) הוצאות לניקוי הים, החוף וכל אשר זוהם בפסולת שהוטלה לים אגב ביצוע העבירה ;

(2) הוצאות לאיתור הפסולת שהוטלה לים, כדי למנוע זיהום הים ממנה ולצמצם את הנזק שנגרם.

(ב) לענין ערעור ולענין גביית הסכום שנפסק, החלטה לפי סעיף זה כמוה כפסק דין של אותו בית משפט שניתן בתובענה אזרחית.

(ג) הורשעו בעבירה יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט, בהחלטה לפי סעיף זה, להטיל את תשלום ההוצאות על כולם או חלקם, יחד ולחוד, או לחלק סכום זה ביניהם, הכל כפי שנראה לבית המשפט בנסיבות הענין.

(ד) לא פסק בית המשפט בבקשה לפי סעיף זה לגופה, לא יגרע הדבר מזכותו של מי שהוציא את ההוצאות לתובען בתובענה רגילה.

10. אגרות שישתלמו על פי חוק זה וקנסות שיוטלו בשל עבירה לפי חוק זה ישולמו לקרן שהוקמה לפי סעיף 13 לפקודת מניעת זיהום מי הים בשמן [נוסח חדש], התש"ם—1980⁶.

ייצוד הקנסות

11. על אף האמור בכל דין אחר, ניתן לנקוט הליכים משפטיים נגד קברניט שעזב את ישראל לפני חלוף המועד שבו ניתן היה לנקוט נגדו בהליכים בגין עבירה על חוק זה, בכל עת תוך חודשיים מיום שחזר לראשונה לישראל.

ההליכים נגד
קברניט שעזב
את הארץ

12. קנס והוצאות שהטיל בית משפט בהליכים לפי חוק זה נגד בעל כלי שיט או כלי טיס או קברניטו, ואשר לא שולמו במועדם ובדרך שקבע בית המשפט, רשאי בית המשפט להורות כי ייגבו בדרך של עיקול, תפיסה ומכירה של כלי השיט או כלי הטיס, מיחקניו, ציודו ומכשיריו ; אין הוראה זו גורעת מסמכויות אחרות לענין אכיפת התשלום.

אכיפת תשלום

13. הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מכל דין אחר.

שמירת דינים

14. חוק זה יחול גם על המדינה.

תחולה על
המדינה

15. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו ובכלל זה תקנות בענינים אלה :

ביצוע ותקנות

- (1) סוגי חומרים האסורים או המותרים בהטלה לים, בהתאם לאמנה ;
 (2) תנאים למתן היתרים ;

6 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 33, עמ' 630.

(3) נוהלים למתן היתרים, חידושם, שינויים או ביטולם;

(4) אגרות שישולמו בעת הגשת בקשה להיתר או חידוש.

תחילה

16. תחילתו של חוק זה ביום כ"ו בטבת התשמ"ד (1 בינואר 1984).

יוסף בורג
שר הפנים

מנחם בגין
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

חוק המוזיאונים, התשמ"ג—1983 *

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה —

"השר" — שר החינוך והתרבות;

"המנהל" — המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות או מי שהוא הסמיך לכך;

"המועצה" — מועצת המוזיאונים שהוקמה לפי סעיף 10;

"מוזיאון" — מוסד שלא למטרות רווח שיש בו אוסף מוצגים בעל ערך תרבותי, המציג באופן קבוע את האוסף או חלק ממנו לציבור, ומטרת התצוגה היא חינוך, לימוד או עינוג;

"הנהלת מוזיאון" — מי שמוזיאון הוא בשליטתו או בניהולו.

פרק ב': מוזיאונים מוכרים

אכרזה על
מוזיאון מוכר

2. (א) השר רשאי, לאחר התייעצות במועצה, להכריז על מוזיאון פלוגי, כעל מוזיאון מוכר לענין חוק זה.

(ב) בבואו להכריז על מוזיאון כאמור ישקול השר, בין השאר, טעמים שבטובת הציבור ובצרכי שמירתם של מוצגים הנמצאים במוזיאון.

(ג) אכרזה כאמור יכול שתהיה אף לגבי מוזיאון המתנהל על פי חיקוק.

(ד) אכרזה לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.

חובות והגבלות
למוזיאונים
מוכרים

3. השר רשאי, לאחר התייעצות במועצה ובאישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, להתקין תקנות בעניינים אלה, לכלל המוזיאונים המוכרים או לסוגים מהם:

(1) חובתה של הנהלת המוזיאון —

(א) להעסיק עובדים מקצועיים לפי תקן שייקבע;

(ב) לשמר את המוצגים ולדאוג להחזקתם ולהצגתם לציבור בצורה נאותה;

(ג) לנהל רישום ותיאור של כל המוצגים הנמצאים במוזיאון ולצלמם;

(ד) למסור לציבור מידע על מוצגים הנמצאים במוזיאון;

(ה) לפרסם קטלוגים ופרסומים אחרים;

* נתקבל בכנסת ביום י" בתמוז התשמ"ג (21 ביוני 1983); הצעת החוק ודברי הסברי פרסמו בח"ח 1513, התשמ"א, עמ' 209.